

EU-LIFE Nature ansökan 2018 Åtgärdsförslag Ätran

Ätran har Sveriges största genuina bestånd av Atlantlax (*Salmo salar*). Laxen i Ätran är dessutom väl dokumenterad genom omfattande monitoring och forskning inom Ätrons laxförande delar. Särskilt omfattande är dokumentationen vid Hertings kraftstation i Falkenberg och vid Nydala kvarn i Högvadsån vid Köinge. Sverige bidrar till kunskapen om förvaltningen av laxen internationellt i North Atlantic Salmon Conservation Organisation (NASCO) och International Council for the Exploration of the Sea (ICES). Det internationella och nationella bevarandearbetet baseras på dessa kunskaper.

Säkerställande av fortsatt monitoring på dessa båda forskningsstationer är därför en viktig del för att möjliggöra utvärdering av vilka åtgärder som ger resultat för Atlantlaxens bevarande.

Hertingsforsen, Falkenberg

Natura 2000 område. Restaurerad och återställd 2013, rehabiliterat N 2000 område.

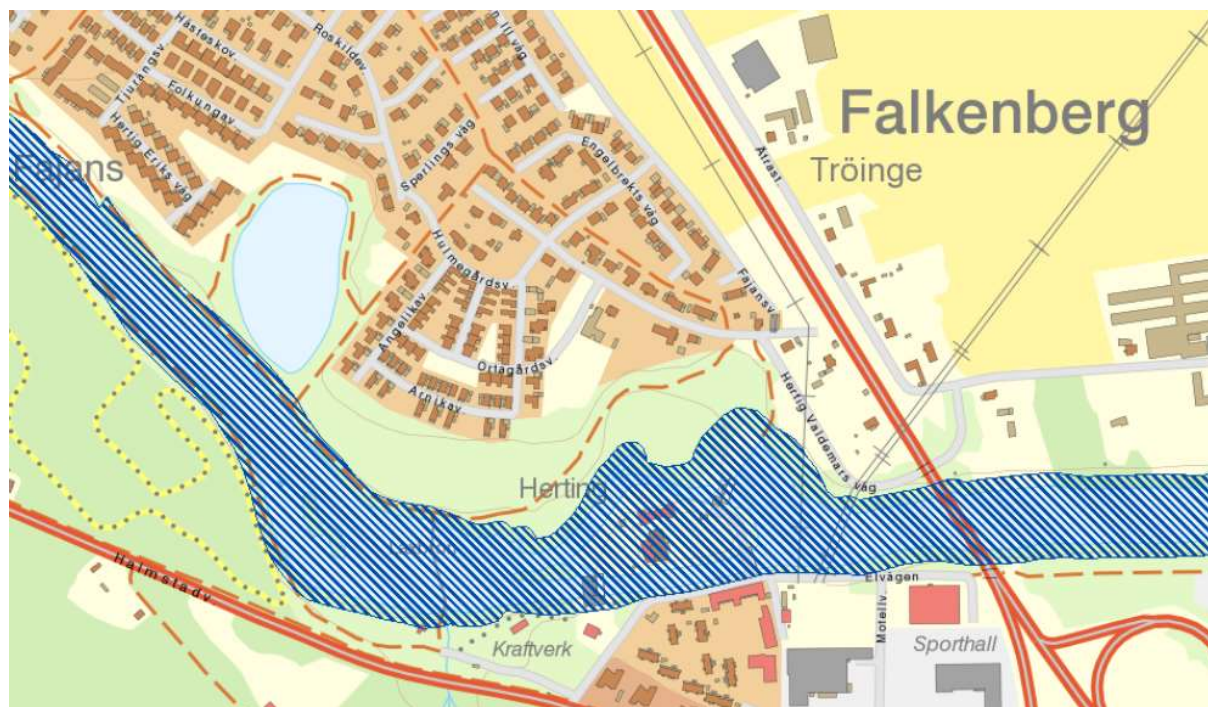
Monitoring via Vaki-kameran behöver säkerställas. Funktion, kontinuerliga data mm.

Fiskarter (antal mm.) som passerar vid sidan om kameran behöver dokumenteras för att få en bättre kunskap om fiskens vandring. Kan med fördel göras i samverkan med Karlstads Universitet.

Undersökningar i smolt-besefällan behöver förstärkas för att få kunskaper om fiskens utvandring samt den viktiga produktionen av smolt och överlevnaden av kelt (utlekt fisk).

Elfisken i forsen behöver säkerställas liksom dokumentation av stormusslor och bottenfauna.

Åtgärdsplan behöver tas fram för behovet av förbättrade lekområden och ståndplatser för de laxar som skall leka i forsen. Utförande i harmoni med Ätrons Laxfiske och Ätrons nedre fiskevårdsområde.

Nydala Köinge

Natura 2000 område.

Forskningsstationen i Nydala har årligen registrerat laxvandring sedan 1954. Fångstanordning finns för lekvandrande lax och för utvandrande smolt. Fördelar är att jämförbara data erhålls då fångstanordningarna varit oförändrade genom årtionden. Önskade fiskar såsom puckellax, regnbåge, odlade laxar och laxar med klippt fettfena kan sorteras bort, vilket är viktigt för att bevara atlantlaxens genetiska ursprung som håller på att gå förlorad i flertalet populationer.

Åtgärdsplan behöver tas fram i samråd med kvarnägare och Högvadsåns nedre fiskevårdsområde för att permanenta/säkra denna forskningsstation då de data som insamlas vid Nydala ligger till grund för laxförvaltningen nationellt och internationellt. Underlaget är även ovärderligt för utvärdering av den svenska kalkningsverksamheten där miljontals kronor satsas. Tillsammans med frekventa elfiskeundersökningar utgör Nydala forskningsstation en stabil bas för utvärdering.

Efter Hertingprojektets genomförande har laxvandringen vid Nydala fördubblats och fisken anländer hit ca en månad tidigare än den gjorde före Hertingprojektet. Åtgärder planeras även inom EU-projektet Water Co Governance och dessa båda projekt får därmed en extra dimension för cost-benefit. Monitoring vid Nydala möjliggör och stärker utvärderingen av åtgärder uppströms för atlantlaxen. Nydala forskningsstation måste därför betraktas som en del av detta åtgärdsarbete.

